

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 4 Μαρτίου 2021
(OR. en)

Διοργανικός φάκελος:
2018/0211(COD)

5330/21
ADD 1

GAF 6
FIN 36
UD 8
AGRI 11
ENFOCUSTOM 11
JAI 35
ENFOPOL 14
EPPO 4
CADREFIN 20
CODEC 46

ΣΧΕΔΙΟ ΣΚΕΠΤΙΚΟΥ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Θέμα: Θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση ενόψει της έκδοσης του κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του προγράμματος της Ένωσης για την καταπολέμηση της απάτης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 250/2014
- Σχέδιο σκεπτικού του Συμβουλίου

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Στις 30 Μαΐου 2018, η Επιτροπή υπέβαλε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο πρόταση κανονισμού για τη θέσπιση του προγράμματος της ΕΕ για την καταπολέμηση της απάτης (το πρόγραμμα)¹.
2. Στις 12 Φεβρουαρίου 2019, η ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ενέκρινε νομοθετικό ψήφισμα με τη θέση του σε πρώτη ανάγνωση².
3. Η ομάδα «Καταπολέμηση της απάτης» εξέτασε την πρόταση της Επιτροπής σε διάφορες συνεδριάσεις μεταξύ Ιουνίου και Δεκεμβρίου 2018. Στις 12 Δεκεμβρίου 2018, η Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων ενέκρινε μερική εντολή για την έναρξη διαπραγματεύσεων με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, δεδομένων ορισμένων οριζόντιων διατάξεων που σχετίζονταν με τις εν εξελίξει διαπραγματεύσεις εκείνη τη χρονική στιγμή για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ)³.
4. Από τον Απρίλιο έως τον Νοέμβριο του 2020 πραγματοποιήθηκαν αρκετές τεχνικές συνεδριάσεις. Κατά τη διάρκεια των εν λόγω συνεδριάσεων επιλύθηκαν πολλά ζητήματα με συμβιβασμούς και από τις δύο πλευρές.

¹ Έγγρ. 9539/18 + ADD 1 + ADD 2 (COM(2018) 386 final + ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ + SWD(2018) 281 final).

² Έγγρ. 6207/19.

³ Έγγρ. 15467/18.

5. Στις 10 Νοεμβρίου 2020, ζητήθηκε η γνώμη των μελών της ομάδας «Καταπολέμηση της απάτης» επί του κειμένου μετά την επίτευξη πολιτικής συμφωνίας για το ΠΔΠ. Βάσει της διαβούλευσης αυτής, η οποία επιβεβαίωσε την εντολή της Προεδρίας, η Προεδρία οργάνωσε στις 8 Δεκεμβρίου 2020 τριμερή διάλογο μέσω βιντεοδιάσκεψης, κατά τον οποίο επετεύχθη προσωρινή συμφωνία, με την επιφύλαξη της αναθεώρησης από τους γλωσσομαθείς νομικούς.
6. Στις 18 Δεκεμβρίου 2020, η προσωρινή συμφωνία παρουσιάστηκε και συζητήθηκε κατά την άτυπη βιντεοδιάσκεψη των μελών της ομάδας «Καταπολέμηση της απάτης», η οποία δεν είχε αντιρρήσεις ως προς το κείμενο της συμφωνίας.
7. Η Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων επιβεβαίωσε το τελικό συμβιβαστικό κείμενο στις 8 Ιανουαρίου 2021⁴.
8. Το κείμενο αυτό υποβλήθηκε σε ψηφοφορία επιβεβαίωσης από την Επιτροπή Ελέγχου του Προϋπολογισμού (CONT) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στις 11 Ιανουαρίου 2021. Την ίδια ημέρα, η πρόεδρος της εν λόγω επιτροπής απηύθυνε επιστολή προς τον Πρόεδρο της Επιτροπής των Μόνιμων Αντιπροσώπων (2ο Τμήμα) δηλώνοντας ότι, σε περίπτωση που το Συμβούλιο διαβιβάσει επίσημα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τη θέση του στη μορφή που περιέχεται στο παράρτημα της εν λόγω επιστολής, θα εισηγηθεί στην ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου να γίνει αποδεκτή η θέση του Συμβουλίου χωρίς τροπολογίες κατά τη δεύτερη ανάγνωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, με την επιφύλαξη του νομικού και γλωσσικού ελέγχου.

II. ΣΤΟΧΟΣ

9. Το πρόγραμμα αποσκοπεί στη στήριξη των προσπαθειών των κρατών μελών για την καταπολέμηση της απάτης, της διαφθοράς και άλλων παράνομων δραστηριοτήτων και παρατυπιών εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων και του προϋπολογισμού της Ένωσης, καθώς και στη χρηματοδότηση στοχευμένης κατάρτισης και ανταλλαγής πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των φορέων επιβολής της νομοθεσίας για την καταπολέμηση της απάτης σε ολόκληρη την Ευρώπη. Θα παρέχει επίσης στήριξη σε ερευνητικές δραστηριότητες μέσω της αγοράς τεχνικού εξοπλισμού που χρησιμοποιείται για την ανίχνευση και τη διερεύνηση της απάτης και θα διευκολύνει την πρόσβαση σε ασφαλή συστήματα πληροφοριών.

⁴ Έγγρ. 14259/20 + ADD1.

Το νέο πρόγραμμα θα αντικαταστήσει το τρέχον πρόγραμμα Hercule III, ενώ αρμόδια για τη διαχείριση και την εκτέλεσή του θα είναι η Ευρωπαϊκή υπηρεσία καταπολέμησης της απάτης (OLAF).

III. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΘΕΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΕ ΠΡΩΤΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ

10. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο διεξήγαγαν διαπραγματεύσεις με σκοπό να επιτύχουν συμφωνία στο στάδιο της θέσης του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση («συμφωνία σε πρώιμη δεύτερη ανάγνωση»).
11. Το κείμενο της θέσης του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση απηχεί τη δίκαιη συμβιβαστική λύση που επιτεύχθηκε κατά τις διαπραγματεύσεις μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, με τη μεσολάβηση της Επιτροπής.

Η συμφωνία επικεντρώνεται στα εξής:

- ισορροπία μεταξύ των διαδικαστικών διατάξεων και του περιορισμένου μεγέθους του προγράμματος. Ειδικότερα, το πρόγραμμα εργασίας εγκρίνεται με εκτελεστικές πράξεις χωρίς επιτροπολογία (άρθρο 11), ενώ ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για την ανάπτυξη πλαισίου παρακολούθησης και αξιολόγησης του προγράμματος και για την τροποποίηση του παραρτήματος του κανονισμού, συμπεριλαμβανομένου καταλόγου δεικτών παρακολούθησης (άρθρο 12).
- υποχρέωση της Επιτροπής να υποβάλλει ετησίως έκθεση σχετικά με τις επιδόσεις του προγράμματος στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, στο πλαίσιο της έκθεσής της για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Η Επιτροπή θα πρέπει να λαμβάνει δεόντως υπόψη τις συστάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που διατυπώνονται στο πλαίσιο αυτό (άρθρο 12).

- ενδεικτική κατανομή του χρηματοδοτικού κονδυλίου μεταξύ τριών συνιστωσών του προγράμματος και ανώτατο όριο 2 % για τις δαπάνες τεχνικής και διοικητικής βοήθειας κατά την εκτέλεση του προγράμματος (άρθρο 3)·
- μη εξαντλητικός κατάλογος των δράσεων που είναι επιλέξιμες για επιχορηγήσεις (άρθρο 9) και ανώτατα ποσοστά συγχρηματοδότησης για επιχορηγήσεις που ορίζονται στο 80 % των επιλέξιμων δαπανών, τα οποία, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μπορούν να αυξηθούν σε 90 % κατ' ανώτατο όριο των επιλέξιμων δαπανών (άρθρο 8)·
- δέσμευση της Επιτροπής να διασφαλίζει την ανεξαρτησία και την αντικειμενικότητα κατά τη διενέργεια των αξιολογήσεων (άρθρο 13)·
- διατάξεις σχετικά με την αναδρομική εφαρμογή του προγράμματος από την 1η Ιανουαρίου 2021, ώστε να καταστεί δυνατή η συνέχεια των δραστηριοτήτων που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα (άρθρα 18 και 19)·
- Επιπλέον των τυποποιημένων διατάξεων για τη συμμετοχή τρίτων χωρών, αιτιολογική σκέψη που εισάγει την ενθάρρυνση της συμμετοχής οντοτήτων εγκατεστημένων σε τρίτες χώρες οι οποίες έχουν συνάψει συμφωνία σύνδεσης που είναι σε ισχύ με την Ένωση, με σκοπό την ενίσχυση της προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης μέσω της τελωνειακής συνεργασίας και της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών (αιτιολογική σκέψη 20)·
- αιτιολογική σκέψη που εισάγει τον στόχο για το κλίμα παρά τον περιορισμένο προϋπολογισμό και την ειδική στόχευση του προγράμματος (αιτιολογική σκέψη 33).

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

12. Το Συμβούλιο πιστεύει ότι η θέση του σε πρώτη ανάγνωση επιτυγχάνει ικανοποιητική ισορροπία και ότι ο νέος κανονισμός θα εκπληρώσει, μετά την έκδοσή του, τους στόχους όσον αφορά τη στήριξη της προστασίας των οικονομικών συμφερόντων, την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις παρατυπίες και την παροχή αμοιβαίας διοικητικής συνδρομής και συνεργασίας σε τελωνειακά και γεωργικά θέματα.